

31.12.2022

ועדת קיימות וסביבה סכום ישיבה מס 2 מיום 7.11.2024

נכחו:

חברות וחברי המליאה בוועדה: רחלה בן חורין.

חברות וחברי הוועדה: שלומית פז, גיל דייגי, דביר גרינברג.

עובדי המועצה: אסי אליה – מנהל אגף איכות הסביבה במועצה, צביקה שניידר – חינוך סביבתי, ארנה אשרם – מנהלת מחלקת בתי ספר יסודיים, ארנון מצר - רכז תעשיה.

נעדרו: חברי מליאה – ארז יפלח, עלמה גלבר, אוהד לבנה, גל בריל.

1. שטחים פתוחים – מדווח דביר גרינברג ראש צוות שטחים פתוחים.

פורום שטחים פתוחים בראשות ראשת המועצה - בתאריך 14.8.2024 התקיים מפגש ראשון של הפורום. במפגש נכחו מספר ראשי אגפים ובעלי תפקידים במועצה ונציגי גופים רלוונטיים, כגון: קק"ל, רט"ג, אשכול רשויות הגליל והעמקים ואחרים. נקודת המוצא היא שקיימים מפגעים רבים, שטיפול בהם דורש מגוון סמכויות ותקציבים של גופים שונים, ושעד היום המאמצים בתחום לא נוהלו באופן אינטגרטיבי ובשיתוף בין-מוסדי מחוץ למועצה ובין-אגפי בתוך המועצה, כך שיתאפשר מיקסום את ההישגים בפועל. מטרת הפורום לשפר את הסנכרון בין כלל הגופים, על-מנת להביא לתוצאות מיטביות במניעה ואכיפה, במסגרת המשאבים ובעלי התפקידים והסמכויות הקיימים ממילא. הפורום עתיד להיפגש אחת לחודש, להציג נושאים שונים בכל פעם ולבצע מעקב אחרי הטיפול. מוקדם לומר מה יהיו הישגי הפורום והעניין תלוי בעיקר בכך שתתבצע עבודת התקדמות, הכנה וסנכרון בין לבין המפגשים. נמתין לבחון את אפקטיביות הפורום לאורך זמן.

כנס בנושא 'השלכת פסולת בשטחים הפתוחים - פיקוח ואכיפה נערך ביום 17.9.2024. מטרת הכנס - מפגש פורונטלי לקידום הניקיון בשטחים הפתוחים במחוז צפון. הכנס אורגן על-ידי מרכז השלטון האזורי בישראל, בעזרת המועצה האזורית עמק יזרעאל ואירוח באלון הגליל. כמו כן, היו שותפים רט"ג, המשרד להגנת הסביבה, המועצה הישראלית לבניה ירוקה, המשרתה הירוקה וקק"ל. בכנס השתתפו בעלות ובעלי תפקידים מכל הארץ, וההסתכלות על הבעיה היא כבעיה ארצית, גם אם המיקוד הפעם מבחינת מקרי בוחן היה על מחוז צפון.

מרכז השלטון האזורי, במימון הגנ"ס, מעסיק בשנה פלוס האחרונה פרויקטורית, במטרה לשפר את שיתוף הפעולה בין הגופים השונים, העוסקים בנושא הפסולת והשלכותיו על השטחים הפתוחים במועצות האזוריות. מדובר בפרויקט ללא תקציב וסמכויות בפני עצמו - למעט העמדת הפרויקטורית.

הכנס כלל הצגת האתגרים בתחום, יוזמות אכיפה ראויות לציון, שהופעלו ומופעלים במקומות שונים, מעט יוזמות חקיקה ושינויי רגולציה מתוכננים, הכרת הגופים ובעלי הסמכויות הרלוונטיים, ושולחנות עגולים בהם המשתתפים שיתפו את דעתם לגבי פעולות שניתן לבצע כדי לשפר את המצב.

חשיבותו של הכנס, בראש ובראשונה, בשני היבטים: א. היכרות אישית בין העוסקים בתחום והרחבת הידע של המשתתפות והמשתתפים לגבי גופים מעורבים וסמכויות רלוונטיות. ב. הצבת הנושא כתחום במשבר וההסכמה הנרחבת שבמבחן התוצאה הטיפול בו כרגע גרוע ויש המשך הידרדרות המצב בשטח.

דעתי האישית הינה שהפיכת מגמת המשבר הנוכחית על פיה תתאפשר רק ביום שבו מדינת ישראל תבצע שינוי מהותי במדיניות הפסולת שלה ותבצע רפורמה שתעקור מהשורש את האינטרס הכלכלי להשלכת פסולת מכל הזרמים ולשריפת פסולת. כל עוד מבנה ההסדרה הקיים ימשיך להשיא רווחי וחשכונות עתק לכל מי שפועל בניגוד לחוק, התחום ימשיך להיות אוצר כלכלי עבור ארגוני פשיעה ומפרי חוק. חשיבותם של כנסים מסוג זה היא בשמירת התודעה לנושא כתחום במשבר לאומי, ומתוך כך עידוד שיח של שינוי מבני יסודי במדיניות הפסולת.

כמה ימים לאחר הכנס פרסם משרד האוצר את טיוטת חוק ההסדרים לשנת 2025, המכילה הצעה לרפורמה במשק הפסולת, הוצאת הטיפול בו מידי המשרד להגג"ס וכינון רשות ייעודית לטיפול בפסולת, בדומה להקמת רשות המים לפני כמה עשרות שנים בעת שהטיפול בביוזם ומים היה במשבר ארצי. אין בכך עדיין רמז לשינוי המודל הכלכלי כפי שחינוי לתחום, אך המהלך מבהיר שמשבר הפסולת והצורך הברור ברפורמה הגיע גם למשרד החזק ביותר בין משרדי הממשלה - משרד האוצר.

רחלה – מקווה כי פורום שטחים פתוחים יכנס לעבודה שוטפת. מהכינוס עליו דווח הישיבה נדחתה פעמיים גם בשל המצב. כנס בנושא שטחים פתוחים היה טוב כנקודת פתיחה ליצירת קשרי עבודה של כל גורמי הפיקוח.

אסי – יש לדרוש מהאשכול לקדם לפעול כנדרש במועצות סביבנו.

2. חינוך סביבתי – סקירה: צביקה שניידר וארנה אשרם

'קיימות' טומנת בתוכה גוונים רבים ועשייה שמשנה אורחות חיים.

המטרה להתחשב ולשמור על משאבי הטבע, הסביבה, הנוף ועל איכות חיי הקהילה למעננו ולמען הדורות הבאים.

במסגרת שיתוף פעולה פורה ונרחב שמתקיים בין אגף איכות הסביבה לאגף החינוך במועצה, מתוך הבנה כי זוהי מטרתנו, התקיימה סדנה בסוף שנת תשפ"ד, במהלכה נחשפו והתנסו מנהלי/ות בתי הספר בעמק בגוונים הרבים שהקיימות טומנת בתוכה. בסופה, הוזמנו לקבל תמיכה לעידוד קיימות בבתי הספר לשנת תשפ"ה, הן בהזמנה לקולות קוראים: "נובמבר הירוק" במסגרת היום הבין-לאומי ללא קניות / "שבוע קיימות" במסגרת יום כדור הארץ (תקציב מקסימלי 3,000 ₪ לכל קול קורא) והן בתוכנית "צוערים לסביבה" תוכנית מצוינות (תקציב מקסימלי של 50,000 ₪ לשנה).

במקביל, ההשתלמויות שהאגף מוביל למחנכים ומחנכים בעמק, ממשיכות ביתר שאת: השתלמות קיץ - השתלמות הדגל - 3 ימים ביער, "קיימות כי הכול קשור" 10 מפגשים לאורך השנה, "סייעות מסייעות" דגש על הגיל הרך ועוד.

בנוסף סיוע, תמיכה ועשייה לפי בקשה/תוכן מהגנים ועד לבתי הספר התיכוניים.

רעיונות שהועלו להמשך:

לבחון את התמיכה והיעדים בפרספקטיבה של זמן/שאלונים לתלמיד/ה.

לקדם שיתוף פעולה בעזרת שח"ק ירוק/ צוותי קיימות בבתי הספר/ הנהגת תלמידים/ות ירוקה.

לקדם שיתוף פעולה בעזרת הנהגה הורית.

יצירת פעילות האקטון.

רחלה – שמחה מאד לדעת שמתקיים שיתוף פעולה פורה בין החינוך הסביבתי לבין אגף החינוך ושמחתי לשמוע על כך גם מדודו – מנהל האגף בפורום שולחנות עגולים שהתקיים בספטמבר.

כללי

רחלה – המכרז לפקח תעשייה, עליו דווחנו בישיבה הקודמת, נגמר בצורה מאכזבת. היו ששה מעומדים שנמצאו מתאימים וכולם (כולל תמר גת שעבדה כבר בחוזה מיוחד) פרשו בשל תנאי השכר שהוצעו. אני ממשיכה לדון בנושא כדאי לקדם מכרז הולם לתפקיד.

רחל בן חורין,
יו"ר הוועדה